

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ТУРИЗМУ

Готельно-ресторанна діяльність та туризм належить до сфери гостинності й відіграє провідну роль у презентації національного туристичного продукту на міжнародному ринку послуг. Готельно-ресторанна діяльність в комплексі туристичних послуг міжнародного макроекономічного середовища розвивається високими темпами і у пріоритетній перспективі стане найбільш важливим сегментом національної економіки.

Готельно-ресторанна сфера сьогодні є однією з високорентабельних галузей світової економіки, що забезпечує економічний і соціальний розвиток і нашої країни. Готельно-ресторанна сфера є важливою складовою сфери гостинності, яка розвивається достатньо високими темпами в умовах інтеграції України у європейське та світове господарство. Особливого значення вона має для розвитку Одеського регіону.

Підприємництво є найважливішим фактором, який забезпечує розвиток готельно-ресторанної діяльності та туризму.

Підприємництво – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством.

Під підприємництвом, або підприємницькою діяльністю в готельно-ресторанній сфері та туризму, розуміється ініціативна самостійна діяльність фізичних або юридичних осіб, які здійснюють на свій ризик і під свою майнову відповідальність, та спрямована на отримання максимального результату від господарської діяльності.

На розвиток готельно-ресторанної діяльності впливають різноманітні фактори, що ускладнюють процес прийняття управлінських рішень, які залежать безпосередньо від рівня професійної компетентності управлінських кадрів. Компетентність управлінського персоналу, в свою чергу, визначається рівнем ефективності прийнятих рішень, вмінням їх реалізувати та здійснювати контроль за їх виконанням. Як результат, ефективність управлінського персоналу забезпечує успішний розвиток об'єкту управління та утримання ним конкурентних позицій у сучасному ринковому середовищі. Стратегічного значення у сучасних умовах набуває впровадження інноваційних організаційно-управлінських технологій у готельно-ресторанній діяльності.

Суб'єкт підприємницької діяльності у своїй професійній діяльності повинен забезпечити отримання економічних, фінансових, екологічних соціальних результатів діяльності на основі поєднання особистої вигоди з суспільною користю. Але чистий фінансовий результат або власна вигода є рушійним фактором підприємницької діяльності у готельно-ресторанній сфері та туризмі.

Володіючи самостійністю, суб'єкт підприємницької діяльності несе особисту відповідальність за результати діяльності, але зацікавленість у поєднанні з відповідальністю змушує його здійснювати професійну діяльність у жорсткому режимі та не завжди у правовому полі. В умовах глобалізації міжнародного простору під-

приємництво у готельно-ресторанній сфері та туризмі немислимо без новаторства та інноваційної діяльності.

Готельно-ресторанна діяльність та туристичний бізнес – це підприємницька діяльність самостійно господарюючих фізичних або юридичних осіб, які ризикують своїм капіталом заради відповідних результатів діяльності в галузі гостинності, є одним з найбільш складних видів підприємницької діяльності, що пов'язано з особливостями сфери гостинності.

Готельно-ресторанна діяльність та туризм сприятливі для розвитку підприємництва у національному макроекономічному середовищі за багатьма причинами: розвиток туристичної сфери; зростаючий попит на готелі та ресторани; достатній рівень рентабельності й оптимальний термін окупності капіталовкладень. Відмітимо, що підприємницький сектор готельно-ресторанної діяльності та туризм сприяє розвитку конкуренції, ослабленню інфляції, притоку іноземної валюти та насамперед росту національної економіки та її базових показників.

Готельно-ресторанну діяльність та сферу туризму характеризує значний ступень ризику, так як найменші політичні, екологічні, економічні зміни та військові дії у національному макросередовищі переорієнтовують туристичний потік в інші регіони міжнародного простору, а підприємці, діяльність яких пов'язана з постійним господарським ризиком, як раз і здатні знайти нестандартні стратегічні рішення, запропонувати на ринку інноваційні продукти і тим самим залучити споживачів. Підприємницька діяльність здатна зменшити часовий лаг між попитом та пропозицією у готельно-ресторанній діяльності та сфері туризму. Підприємець гнучкий, він швидко заповнює вакуум ринкового середовища та сприяє залученню до обслуговування більшої кількості споживачів.

Література:

1. Побережець О.В. Теоретико-методологічні та практичні засади дослідження системи управління результатами діяльності промислового підприємства [Текст]: монографія / О. В. Побережець. – Херсон: Видавництво: Грінв Д.С., 2016. – 500 с.